

S E R M O 20

INSTALLATO
IN SUPREMUM COMITEM,
COMITATUS NITTRIENSIS,
EXCELLENTISSIMO,

AC

ILLUSTRISSIMO DOMINO COMITI

NICOLAO FORGÁCH

DE GHÉMES,

SACRATISSIMARUM MAJESTATUM ACTUALI INTIMO
CONSILIARIO.*Installante*CELSISSIMO, AC REVERENDISSIMO DOMINO
S. R. I. PRINCIPE,

JOSEPHO E COMIT. DE BATTYÁN,

PERPETUO IN NÉMETH-ÚJVÁR,

ARCHI-PRÆSULE STRIGONIENSI; PRIMATE REGNI,
AC SUMMO CANCELLARIO.

D I C T U S

PER PERILLUSTREM, AC GENEROSUM DOMINUM

SIGISMUNDUM NÓSZLOPY DE EADEM,
Causarum Advocatum.

Q U E M

IN PERENNEM AMICITIÆ TESSERAM EXCUDI FECIT

ILLUSTRISSIMUS DOMINUS COMES

VALENTINUS PONGRÁCZ,

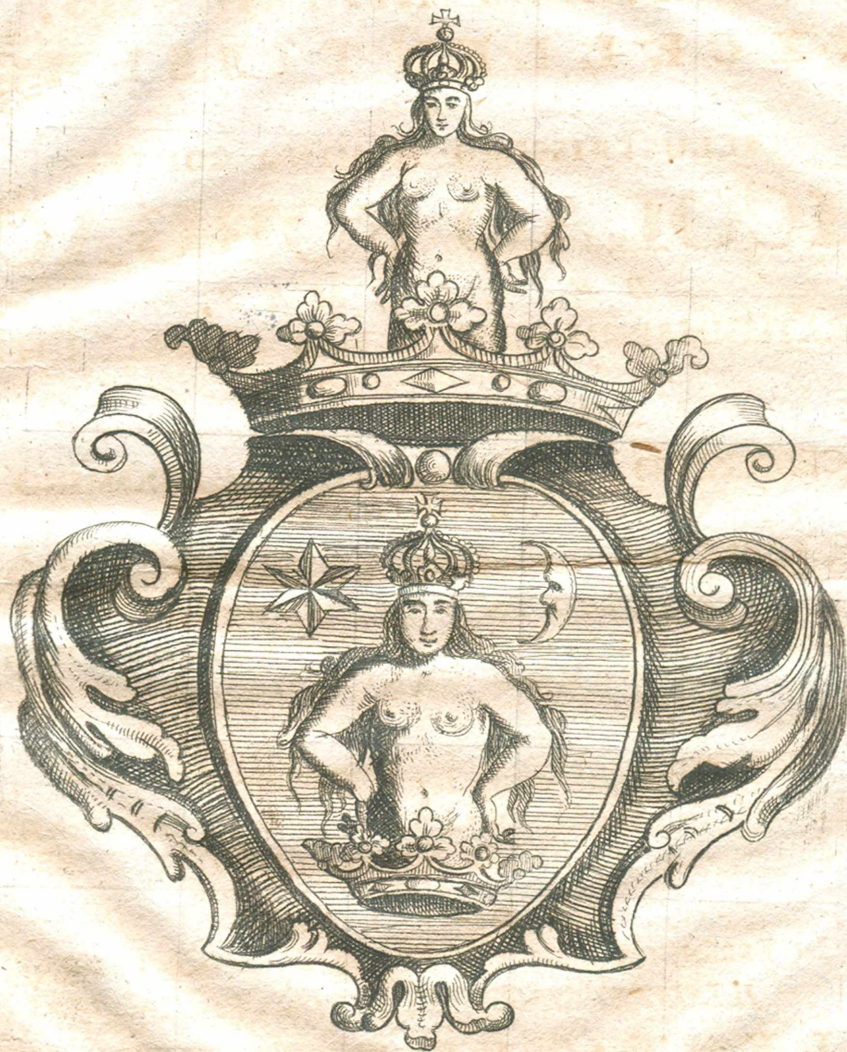
DE SZENT-MIKLÓS, ET ÓVÁR,

S. C. R. ET APOSTOLICÆ MAJESTATIS, CAMERARIUS.

KNY-18-00765

S O L A

V I R T U T E.

causat novum oculis meis spectaculum : quod
Incliti status , & ordines , tanta coacti fre-
quentia nunc in concilium prodeant ! Et viden-
tur mihi animorum vestrorum recessus , in fron-
tem ; vultus , quæpiam effundere solatia ; Quasi
vero Sidus aliquod lugubri , & orbato affulisset
provinciae nostræ statui. Ita est chara Patria !

Orta est tibi felicitas illa ; cujus utinam nunquam ,
nisi nos prius senio exolvat , sit occasus !

Mente propria desiderata contigisti tempora , ob-
tinendo , in supremum moderatorem tuum , Ex-
CELLENTISSIMUM , AC ILLUSTRISSIMUM DO-
MINUM COMITEM NICOLAUM FORGÁCH
DE GHÉMES , SACRATISSIMARUM MAJE-
STATUM ACTUALEM INTIMUM CONSILIA-

RIUM. Quem in visceribus tuis constrictum,
suffragiis jam expetitur fovebas.

Ecce! quam tibi Fata, una eripuerunt, altera red-
didere manu fortunam, ut ex præhabitis jam
sensibus, scias hanc æstimare, in qua duplicem
scopum assequeris.

Stirps Forgáchiana, quod genus suum vetustissimum
longe ultra mediam annorum Myriadem obti-
neat; documento sunt annales Regni Hunga-
riæ, sed & privata Regis Belæ quarti donatio,
Andrææ primo Forgách vocato, Comitis Ivánka
Filio elargita. Hanc ipsam stirpis antiquitatem
jurista Kittonichius in præfatione sua recognoscit;
cui correspondet, Nestorea Castri Ghémes ori-
go, super petram Ghym, conjuncta lapidum
serie, ad æternitatem durata, quam actu, in
possessione suorum hæredum, stare videt Pan-
nonia! dum nulla amplius arx, in Regno hoc
deprehenditur, quæ annos quingentos, sui Fun-
datoris Familiæ exæquaret. Quasi Dii decre-
vissent nomen hoc ad immortalitatem servare.

Nec

ec immerito : in subjectis enim suis , tantis
coruscabat virtutum speciminibus , erga
cultum divinum ; Terræ principem ; Regni sui
incrementum , quod si omnia membra mea in
linguam verterentur , talia digna proponere
non possent eloquentia. Sed ! nec tempus hic
tanta individua referre admittit ; Senecam imi-
tabor compendio. Nulla eminens conditio fuit ;
quam stirpis Forgachianæ majores , non acces-
sissent vocati , cujus mensuram non implevissent
adprobati.

Illustrem habuit hæc , in sacro purpuratorum Senatu
Franciscum Forgách , per Paulum quintum Pon-
tificem creatum Cardinalem ; & sub Mathia I.
Rege Archi-Præsulem Strigoniensem. Qui non
sufficiente gladio spirituali , contra grassantes
eotum Hussitas , strinxit in purpura temporalem,
semetque Ducem Militibus præfigendo : non tan-
tum ex arce hac Nittriensi propulsavit ; verum

etiam Regno ejecit, exterminavit. Prætermit-
tam undecim Antistitum numerum, quorum plu-
res in laborioso hoc mundi Christiani regimine;
Christi in terris Vicario, contra Saracenos, alios-
que heterodoxos, adeo consilio, & opere assi-
stebant: Ut carcerum squallores, exquisita cor-
poris tormenta, invicto ferre animo, mortem
ipsam oppetere, fortissimi pro aris Athletæ ni-
hil duxerint.

Cultus divini tantus ardor erat, in genere hoc
Forgáchiano; quod Paulus Forgách seculi hu-
jus tempore, soluto communis necessitatis ma-
nu, cum Emerentia Revay Consorte sua, vin-
culo matrimonii, statum Ecclesiasticum, con-
temptis mundi hujus vanitatibus, secutus fuerit;
Filium suum, æque Paulum, ad securiorem cœ-
lestium contemplationem excitando. Unde fa-
ctum: ut una ævi tempestate, duos Paulos For-
gách, Præsules! Patrem S. Irænei; Filium, an-
tea Magno-Varádiensem, dein Vacziensem, cum
raro solatio spectaverit Ecclesia!

Opulenta arbor hæc Forgáchiana, produxit ingentes sago Hectores, Scipiones! qui vitam pro Regis duntaxat sui, Regnique salute semet accepisse tenebant. Cur memorem ducentas fere, in Campo Martio occumbentes Palladias victimas! sufficiet exemplum hujus in uno Blasio Forgách, Nicolai Gara, Comitum Palatii Regii Genero.

Læsus erat nimium animus Blasii illo: quod factioni quidam Regni proceres, MARIA PRIMA Regina, Ludovici primi filia, sceptro Hungariæ privata, Carolum parvum Dyrachium solio admo-verint. Urgente ad magna audenda intrepido pectore, unicus surrexit; qui in desperato hoc, ac pleno undique metu MARIE PRIMÆ statu, pro Regina semet exponat temeraria fortitudine.

Aliud non videns, in rebus pessime collocatis medium, Regem hunc adscititium, gladio, tam subito, ac vehementi ictu perculit: Ut clypeo ferreo, in vertice Caroli Dyrachii transverberato, frons qua supercilio proxima est, lethali

hiaret vulnere. Et hoc in conspectu Regina!
cujus membra omnia præ gaudio, sui deserue-
re motus, quod Coronæ Regni, denuo asserta
habeatur.

Ut tanto facinori præmium reddat MARIA REGI-
NA: In Dominii Ghêmes, amissam antea se-
dem reposuit Blasium, superaddito Gács; ac in
pignus veræ gratitudinis; Effigiem viventis per-
sonæ suæ, tantis liberatæ discriminibus, pro si-
gno notorio tradidit, quo, & nunc utitur clara
hæc progenies, velut perenni monumento.

Sed! cur revolve priscas tantum ætates; recens
memoria testatur nobis: quod heroicum semper
cruorem retinuerit in artibus suis progenies For-
gáchiana! fluente postrema hac annorum cen-
turia, magni nominis ternos Generales, fortif-
simosque Datames, scimus extitisse Comites For-
gách, duos Franciscos; tertium Ignatium. Qui
bellis contra Reges Prussiæ; Liliū Galliarum;
Portam Ottomanicam, Exercitus suos, ita di-
sciplina omni militari erudivere: ut quemadmo-
dum

dum quondam Fabiani Milites , Romani appellati sunt ; Iphicratenſes , apud Græcos , in ſumma laude fuerint. Ita ſub regimine noſtro, Forgáchiani maxima retulerint attributa.

Facundiſſima fluminis iſtius vena , gloriatur in Toga ſani Conſilii Catonibus , & magnæ authoritatis in Civili ſtatu Dictatoribus ; qui inter coronata capita , belli rationes , pacis ſœdera decernebant. Tales fuere Adamus I. Emericus III. Sigismundus II. Palatinus. Primis in Regno pollentes dignitatibus ; per quos plena fuit Familia hæc virtutum , atque honorum theſauris.

Opibus , & fulgori ſtirpis hujus , ut nihil decedat , fecit quoque ſibi nexus , cum regnantibus Principibus per Emericum III. qui conjugem habuit, Joannam Sidoniam de Igrán Ducem Teſſinienſem.

sem. Per Sigismundum II. Palatinum, qui Stephano Bathorio Poloniarum Regi, sanguine junctus erat.

Radices tantas egit, sylva hæc Forgáchiana, ut nullam ex priscis, iisque illustrioribus, sive jam extinctis; sive actu florentibus familiis, mihi statuatur aliquis in medium, in quam semet non reflectant rami Forgáchiani. Nec illud novum quidpiam apud me constituit: quod munus hoc SUPREMI COMITIS Provinciæ Nittriensis, nunc vim generis hujus, & illi Seculari! collatum existat.

*17.
Sed et ante
hunc jam anno
1292. Thomas
Forgách tam Nit-
triensis quam Bar-
oniensis Castellum
Supremum gessit
Moderamen.*

Gaudebat jam hoc Petrus Forgách, Janitorum Regalium Magister, sub Sigismundo Rege Hungariæ. Igitur, jure quasi meritorum postliminio, rediit honos iste, nomini Forgáchiano. Sed! mirabitur aliquis, quod non prius, ast hac annorum serie?

Auditores ornatissimi! Phoenix! semel anno quingentesimo nascitur. Fortuna ipsa raritate com-
men-

mendare solet eximia. Prout Blasio Forgách gremiale provinciæ hujus Dominium Ghêmes, sub MARIA I. recuperare oportebat; ita stirps hæc! fatis taliter volentibus: expectare debuit, felix regimen MARIE SECUNDÆ, nunc gloriose Imperantis, CLEMENTISSIMÆ DOMINÆ NOSTRÆ, ut Sedem quoque SUPREMI COMMITIS Nittriensis, recipiat in furculo suo, EXCELLENTISSIMO DOMINO COMITE NICOLAO FORGÁCH.

Columnam hanc nobis erigi, fors tulerat, recte isto trium septimarum anno! ut tempora per hoc innocenti quasi allusione denotare voluisse videantur; vetustissimam, eamque fertilem progeniem Forgách, a primo ortu suo, quem trahit ex Comitibus Italicis Ivánka, quorum Joannes, jam in Regno hoc Anno 1200. sub Ladislao III. Rege, Agazonum Regalium Magister erat; septingentos, septuaginta septem viros, cum modo viventibus numerare.

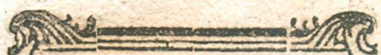
Horum tu unus es, EXCELLENTISSIME DOMINE SUPREME COMES, qui decoris avorum
tumu-

tumulis addis splendorem; magnorum Cinerum,
ac operum strenuus adeo imitator: quod jam
nunc alterno judicio ambiguus hæream; num
majorem Minervæ cultorem legerit tua genera-
tio! Tu namque Musas, tam familiariter in se-
cretum admisisti: Ut hoc studiorum tempera-
mento, jam minus Martem gradivum refu-
giant.

itæ tenerioris adhuc famam, doctrina tua
adeo implevisti; quod Sua MAJESTAS
SACRATISSIMA benigne provocata sit, te im-
paratum adhuc, sed non imparem, Regio suo
Locumtenentiali adlegere Consilio. Ubi cum
nemine inferiora, quin pro prælatione semper
concertantia dederis Consilia! Et nihil in saga-
ci functione tua, quod carpendum; aut igno-
scendum esset, notaverit TERRÆ PRINCEPS,
te

te perplexi , & ardui negotii Debreczinensis iussit Commissarium.

Hbi æque , dum in vires , summis rebus maturas ; te surgere vidit CLEMENTISSIMA DOMINA ! creavit te provinciæ Nittrienſis Comitem , vocando ſimul in partem curarum , ſub actualis intimi Conſiliarii dignitate ; ut civibus ejusmodi , velut anchoris navis gubernii firmetur.

Virtutes tuæ igitur , EXCELLENTISSIME DOMINE SUPREME COMES , te pro munere hoc efformarunt ; tempora deſtinarunt ; vox populi exoptavit. Nittria ! ſanguine antenatorum tuorum , contra Turcas effuſo madens , & a multis ſervata discriminibus ſibi vendicabat. Parietes ipſi , noviter ſtructæ Domus provincialis cupide expectabant. Mora velut pertinaciusque aſſurgere nolentes : donec te SUPREMUM COMITEM recipiant. Quasi dicere ſemper voluiſſent : non alium amplectetur in Suprema hac moderationis Sede locatum , nova iſthac reſidentia ; quam Comitem de Ujlák , qui
erecta

erecta me, resuscitabit quoque, multarum, magnarumque virtutum funera! quod si agis EXCELLENTISSIME DOMINE SUPREME MODERATOR!

Adamas quia secari, vel teri nequit, reperietur talis; qui foliis publicis, decoram animi tui imaginem posteritati paret. Ut dum soluto, & fatiscente sinu mortem admiseris, posthumam habeat nomen tuum immortalitatem.

Tuæ jam EXCELLENTIÆ indelebilem illud producit characterem: quod altissimæ dignitatis Præsul! Primas Regni! Celsissimus hic S. R. I. PRINCEPS JOSEPHUS e Comitibus de BATTYÁN, qua delegatus Regius, te SUPREMUM COMITEM Nittrienti præfigat Universitati. Quantus decor Excellentiæ tuæ nascitur, per nomen hoc, omni aspectu in majoribus stirpis BATTYÁNIÆ Celsissimum! omni titulo splendidum, Regnoque deliciosissimum. Tantum statibus Provinciæ hujus accedit solatium: quod fulgor hic Pannonicus, reflexis in

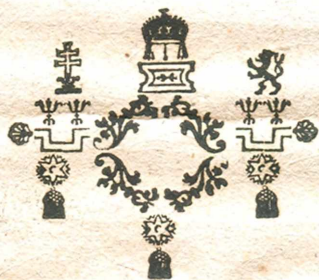
nos

nos radiis, Nittriam illustraverit. Vacillanti-
bus luminibus nostris; quid in summo hoc gau-
dio stupere! quid animi exaltare debeant! se-
curam igitur jam habebis, omni parte famam,
quam nulla vis libabit; non LIVORE, non
TINEÆ MORSV; non CÆSARIE ætas
OFFICIET

D I X I.

III. Idus Maji.

nos inquit. Minusque iniquitatis
his iniquitatis; quod in antiquis
diebus, quod in antiquis
curamus in peris, cum peris
curamus in peris, cum peris
curamus in peris, cum peris
curamus in peris, cum peris

D. I. K. I.

III. III. III.

